

KLÓB PRZEMYSŁOWY

(AVOZ DO PARANA)

KURYTYBA — NIEDZIELA, DNIA 19 LUTEGO 1933 ROKU

NR. 8

POLSKA NA BAŁTYKU

Traktat Wersalski, który zakończył wojnę światową, zmienił układ stosunków światowych niepoznania. Państwom zwyciężonym odebrano kolonie i całe prowincje na rzecz ludów tychczas ciemiężonych przez najeźdźców. Jakże się przez to zmieniła mapa Europy! Południu rozegłej niegdyś monarchji austro-węgierskiej pozostawiono niewielkie terytorjum, reszta natomiast odpadła, tworząc niezależne państwa, Czechosłowację, Węgry, Jugosławję i, powiększając Włochy, — wreszcie Małopolska oddana została powstającemu państwu Polskiemu.

Na wschodzie Europy, w Rosji, wybuchła rewolucja bolszewicka. Korzystając z tej zawieruchy, chwytają za broń narody bałtyckie. Rosjanie próbuje z nimi walczyć, lecz bezskuteczność swych wysiłków, daje im nadzieję na wygraną i ustępuje. W ten sposób powstają państwa nadbałtyckie: Finlandja, Łotwa, Estonia, zaś Traktat wersalski określa granice Litwy. Godzi się z tem rząd Sowiecki, tylko Polska środkowa i nasze kresy wschodnie wciąż jeszcze pozostawały w umyśle Rosjan ich własnością. Dopiero zwycięstwo naszych żołnierzy określiło granice państwa.

W ten sposób zdobyte krwawą walką lub przez politykę, połączyły się w jedno państwo, z dostępem do morza, tym nieodzownym warunkiem rozwoju państwa.

Minęło 13 lat od chwili objęcia przez Polskę ziem nadbałtyckich. Dziś mamy nowoczesny port Gdynia, który po kilku latach pracy stał się pierwszym szwedzkim portem bałtyku. Stworzyliśmy marynarkę handlową, o potęgę około 100 tysięcy ton i kilkunastu tysięcy ton towarów w tem kilka tysięcy ludzi. Najbardziej interesujący stosunki nasze z portami całego świata.

Wobec tego zachodzi pytanie, co uczyniliśmy dla zabezpieczenia naszego brzegu przed najazdem wroga?

przed najazdem wroga?

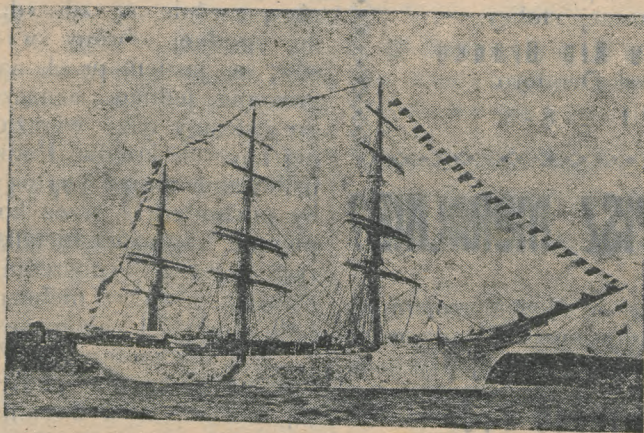
Otóż tak. Nie zaniedbaliśmy i tej dziedziny. Oczywiście, jest to jeszcze niewiele i porównanie naszej floty wojennej z flotami państw przedwojennych, nie wypadnie na naszą korzyść. Polska nie może jeszcze współzawadniczyć z nimi, tworzenie bowiem floty jest dziełem trudnym, wymagającym wiele pieniędzy, a przede wszystkim czasu, którego Polska zajęta na polu walki i dyplomacji, nie miała go za dużo.

Musimy jednak przyznać, że wiele zrobiliśmy. Z pośród nowych państw Polska stoi na czele. W porównaniu z Niemcami, wygrywa, posiadając 3 łodzie podwodne, których Niemcy nie mogą budować. Jest to oczywiście siła znikoma w porównaniu do ich silnej floty, ale samem swem istnieniem już zmusza przeciwnika do ostrożności. Nasze łodzie podwodne są największe i najsilniejsze na Bałtyku. Porównując nasze przeciw-torpedowce z takimi-ż jednostkami Szwecji, Niemiec, Rosji i Estonji nie znajdziemy im równych.

W zawodzie marynarskim szkolą się stale nowe kadry przyszłych „wilków morskich“ odbywając pływania na dalekich morzach.

Nasza flota nie jest co prawda jeszcze siłą, z którą możnaby do otwartej walki wystąpić, ale wystarczającą do obrony naszego wybrzeża przed niespodzianym napadem.

Jak widzimy, te 13 lat pracy nad polskim morzem nie zostało zmarnowane. Wybrzeże zostało zagospodarowane, handel zagraniczny nawiązany, a dla obrony tych zdobyczy mamy już początek przyszłej floty wojennej, imponującej jak na państwo rolnicze. I najważniejszą zdobyczą tych trzynastu lat... to miłość 30 milionów, Polaków do polskiego morza i zrozumienie że morze to było, jest i będzie nasze

Perła polskiej floty handlowej szkolny okręt żaglowy „Dar Pomorza“. Ofiarowując okręt ten ze składek publicznych dla Polskiej Marynarki, mieszkańcy Ziemi Pomorskiej stwierdzili swą prawdziwą łączność z Macierzą, jaką jest Rzeczpospolita Polska.

Polaków do polskiego morza i zrozumienie że morze to było, jest i będzie nasze

gu 11-tu miesięcy stanowił on już 35,2 proc. Również udział wywozu przez porty polskie, stanowiący w roku 1931 - 40 procent wartości całkowitego wywozu wzrósł w ciągu 11 miesięcy r.b. do blisko o 47 procent. Niemal połowa naszego wywozu odbywa się już dzisiaj drogą na Gdynię i Gdańsk.

Zniesienie prohibicji

Waszyngton. — Dnia 17 bm. Senat Amerykański uchwalił zniesienie prawa zabraniającego wyrobu i sprzedaży, na terenie Stanów Zjednoczonych napojów alkoholowych. Uchwała przeszła 63 głosami przeciw 23. — Obecnie uchwała powyższa winna zostać jeszcze ratyfikowaną przez poszczególne parlamenty stanowe, by mogła wejść formalnie w życie

— o —

Waszyngton — Dokonano zamachu na prezydenta-elekta Roosevelta, podczas jego pobytu w Miami. Zamach na szczęście się nie udał. Donoszą z Miami, że tamt. prefekt policji ranny podczas zamachu na prezydenta, powoli odzyskuje świadomość, po dokonanej operacji i jest nadzieja zachowania mu życia.

Anarchista Giuseppe Zangara, który usiłował dokonać zamachu na prezydenta Stanów Zjednoczonych i był sprawcą zranienia kilku osób z Miami, zostanie ukarany co najmniej 20-letnim ciężkim więzieniem, o ile ranni wszyscy wyzdrowieją. W razie śmierci którego z nich, Giuseppe Zangara zostanie skazany na krzesło elektryczne.

— o —

Rio. Major Francisco Cavaleanti wniósł do Komisji Dostaw Ministerjum Wojny akt oskarżenia na pułkownika Perreira Figueiredo, za niedokładne wykonywanie obowiązków służbowych.

Zakład Krawiecki JOCKEY,

pracujący od wielu lat dla dystygowanej polskiej klienteli, poleca swą robotę, za którą może zawsze gwarantować.

ALFAIATARIA JOCKEY

Właściciel HENRYK CRISTOFANI & CIA.
Rua 15 de Novembro, 240
Nad kawiarnią Brasil.

Komunikat Konsularny

Następujące osoby mają do obebrania listy w Konsulacie Generalnym w Kurytybie: Balijewicz Leon, Bucewicz Józef, Domrowski Borys; Piuk Marja; Ladwig Grete i Willy; Langauer Karol; Lewińska Karolina; Litwieski Mieczysław; Moros Andrzej; Mroczkowska Franciszka; Schwanda Andrzej; Sozonow Łakian; Średnicki Bronisław; Świętorzecki Aleksander i Wyszomirski Onufry.

Listy nadesłane przez Poczta Kasę

Oszczędności:

Farynowski Stanisław, Gorajek Józef, Grabski Stanisław, Grymuza Józef, Janowski Paweł, Marek Karolina, Penkala Stefanja, Prudlik Józef, Sowiński Tomasz i Wroński Stanisław.

Osoby, pragnące otrzymać listy pocztą winny nadesłać 1\$000 na wydatki pocztowe.

Konsulat Gen. R.P. w Kurytybie.

Telegramy

Pobyt Węgierskiej dziennikarki

W Zakopanem przez tydzień Ella Magyarska, współpracowniczka największego węgierskiego „Magyar Sah“. Pobyt jej w Zakopanem był ściśle z projektowaną propagandą polskiego i polskiej strony Tatr na Węgrzech. Zakopane i Tatry sprawiły na niej silne wrażenie.

WZROST UDZIAŁU MORZA W HANDLU

Wysokie znamiennym objawem. świadczącym o usamodzielnieniu się polskiego handlu zagranicznego, jest wzrost udziału drogi morskiej w naszych obrotach handlowych z zagranicą. I tak podczas gdy w r. 1931 przywóz przez porty polskie stanowił 25 procent wartości ogólnego do Polski, to w r. 1932 w cią-

wynalazca metody „robienia“ złota z innych metali, skazany przez sądy na 2 lata więzienia za oszustwa, wniósł apelację i prośbę o zwolnienie go, po prze-

froncie w Chaco walki nie ustają. Boliwia oświadczyła, iż nie zaprzestanie walki do czasu, dopóki Paragwaj nie uzna praw Boliwii na rzece Paragwaj.

CASA NICKEL

Rua Barão do Rio Branco 122

Z Polski

Bank Polski — Bezrobotnym

Warszawa. — Jak się dowiadujemy, Bank Polski ofiarował 250.000 złotych na cele Funduszu Pomocy Bezrobotnym.

Pamiętki wojny 1920 roku

(Pat) W miasteczku Klewaniu obok Równego, na podwórzu jednego z mieszkańców odkryto przed kilku tygodniami szczątki zwłok trzech ułanów polskich zamordowanych w czasie najazdu bolszewickiego w r. 1920.

W dniu 17 ub. m. z inicjatywy powiatowego Związku Strzeleckiego odbył się uroczysty pogrzeb ofiar barbarzyństwa. W pogrzebie wziął udział pluton honorowy garnizonu rówieńskiego z orkiestrą, oddziały Związku Strzeleckiego, osadnicy wojskowi i ogromne tłumy miejscowej ludności polskiej i ukraińskiej.

Ze Związku Rezerwistów R. P.

W dniu 16 ub. m. ukonstytuowało się prezydium Sądu Honorowego Związku Rezerwistów R. P. w składzie następującym: Prezes — Antoni Anusz; I. wice-prezes — Władysław Belina Prażmowski; II. wice-prezes — Adamski Józef; sekretarz — Zakrzewski Stanisław Zenon. Kompletu sędziów: Makowski Wacław, Światłowski Ferdynand, Radlicki Ignacy, Dreszer Juliusz, Perzyński Jan, Broczyner Kazimierz, Ryszkiewicz.

100-lecie teatru Wielkiego w Warszawie

Dnia 24 lutego r. b. upływa 100 lat od chwili, gdy w gmachu Teatru Wielkiego rozpoczęły się przedstawienia operowe. Na pierwszym przedstawieniu operowym w Teatrze Wielkim dana była opera Rossiniego „Cyrylik Sewilski”.

Obecna dyrekcja Opery Warszawskiej, pragnąc uczcić tę historyczną chwilę, daje również, jak przed stu laty, 24-go lutego „Cyrylika Sewilskiego”.

Szkola Im. Juliana Ejsmonda

Grodzieńskie Tow. Łowieckie dla uczczenia pamięci przedwcześnie zmarłego poety Juliana Ejsmonda, postanowiło wybudować we wsi Kołpaki gminy wiercielskiej, pow. grodzieńskiego szkołę jego imienia. Wszyscy myślicy opodatkowali się na ten cel.

Śledzie dla Polski i Czechosłowacji

Do portu gdyńskiego wszedł statek norweski „Justi”, który przywiózł z Bergen 112 ton śledzi norweskich mrożonych, przeznaczonych dla fabryk konserw rybnych w Polsce i Czechosłowacji. Z ogólnej ilości 11 wagonów, 3 wagony śledzi odejdą do Czechosłowacji, reszta wgląb kraju.

Nowy most przez Wisłę w Krakowie

Dnia 19-go stycznia przed południem odbyło się uroczyste poświęcenie nowego mostu na Wisłę, imienia Marszałka Piłsudskiego. Na uroczystość tę przybył w imieniu Rządu wice-minister komunikacji inż. Gallot w towarzystwie wice-ministra Pracy i Opieki Społecznej dra. Piestrzyńskiego. Nadto przybyli: pp. wojewoda krakowski dr. Kwaśniewski, generał Mond — imieniem nieobecnych dowódcy O. K. 5, prezes dyrekcji okręgowej P. K. P. inż. Bobowski, prezes Sądu Apelacyjnego dr. Parylewicz, rektor uniwersytetu Jagiellońskiego dr. Kutrzeba, wice-prezes Sądu Apelacyjnego dr. Czuchajowski i inni.

Pierwszy zabrał głos prezydent miasta Krakowa, dziękując wszystkim, którzy przyczynili się do sfinalizowania budowy poświęcanego mostu i wskazując na wielkie znaczenie, jakie most ten ma dla ruchu komunikacyjnego w Krakowie, prosił obecnych o dalszą pomoc ze strony Rządu przez przyznanie odpowiednich dotacji w budżecie na rok 1933—34, dotacji które umożliwiły dokończenie budowanych obecnie dojazdów po obu stronach mos-

tu. Mowę swą zakończył prezydent Prażmowski okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej i Jej Prezydenta prof. Ignacego Mościckiego oraz wodza narodu Pierwszego Marszałka Józefa Piłsudskiego. Po odegraniu przez orkiestrę hymnu narodowego, wice-minister inż. Gallot dokonał otwarcia mostu przecinając wstęgę, poczem w krótkich słowach podziękował imieniem Rządu, a zwłaszcza premiera Prystora i ministra Komunikacji za zaproszenie na uroczystość.

Z kolei sekretarz magistratu m. Krakowa dr. Piotrowski odczytał tekst aktu poświęcenia, poczem ks. metropolita Sapięha w otoczeniu licznych duchowieństw dokonał poświęcenia mostu, wygłaszając krótkie kazanie, w którym pogratulował miastu doprowadzenia do końca budowy, która ma również bardzo duże znaczenie w zwalczaniu tak groźnej obecnie klęski bezrobocia. Po podpisaniu aktu otwarcia oraz poświęcenia mostu, przedstawiciele władz udali się do pałacu Larischa, gdzie w swych apartamentach prezydent miasta podejmował gości skromnym śniadaniem.

CZYTAJ WE WŁASNYM INTERESIE

Nie zapominaj o oszczędności, nosząc słynne ubrania na miarę:

„RENNER”
(Porto Alegre)

w cenach od 125 do 205 milrejsów za garnitur kompletny.

Materiały w najlepszych gatunkach — robota gwarantowana. Kaszmiry czyste wełniane, gwarantujące trwałość kororów w praniu.

Na nadchodzący sezon zimowy już posiadamy nowości w materiałach na ubrania, płaszcze i palt.

Agencja w naszej stolicy.

93 Rua Barão do Rio Branco 93
róg Marechal Deodoro
Telefon 1-2-8-5.

CIERPISZ MORALNIE?

Zwróć się do Mm Marrozini, jedynej, która może Ci przynieść ulgę, podnieść nastrój psychiczny i uleczyć.

INTERESY, MIŁOŚĆ ETC.

Zwróćcie się, a będziecie zadowoleni z rezultatów.

Rua Barão do Rio Branco 341

Codziennie od 9 rano do 7 wieczór.

UWAGA: Z końcem tego mies. wyjeżdża do P. Grosa.

LIVRARIA MUNDIAL

RUA 15 DE NOVEMBRO, 52

Curityba — Parana

Z zakładami gralicznymi i pierwszorzędnym składem papieru, jest najpierwszą w Paranie

Posiada po cenach specjalnych dla kupców na prowincji i szkół, najbardziej kompletny wybór książek szkolnych i artykułów dla szkół.

Rokowania handlowe Polsko - Austriackie

Rokowania handlowe polsko-austriackie, bywając się obecnie w Wiedniu doprowadzają do uzgodnienia przeważającej części wyńce cel preferencyjnych, które Polska by uszczelnić w możliwości przyznać Austrii. Nie uzgodniono zostały dotychczas jeszcze sprawy dotyczące eksportu węgla i trzody chlewnej z Polski do Austrii. Rokowania, które prowadzone w tempie przyspieszonym ulegną prawdopodobnie krótkiej przerwie, celem umożliwienia obu delegacjom porozumienia się ze swymi rządami co do tych ostatnich spraw.

Rezolucje porozumienia prasowego polsko-czechosłowackiego

Na posiedzeniu konferencji porozumienia prasy czechosłowackiej i polskiej, przyjęto jednomyślnie następujące rezolucje:

1) Piąta konferencja P.C.P. stwierdziła, że wzajemne stosunki polsko-czechosłowackie rozwijają się stale w kierunku coraz serdeczniejszej, realniejszej i płodniejszej współpracy we wszystkich dziedzinach wspólnych zainteresowań, i że polityka decydujących czynników orjentuje się, zgodnie z jasną wolą obydwu narodów, ku temu, by ich współpraca i więcej się rozszerzała i pogłębiała.

Wspólność zainteresowań obydwóch państw polega przede wszystkim na utrzymaniu i utrwaleniu podstaw ich bytu, stworzonego przez traktaty pokojowe. Obydwa nasze państwa zgodnie bronią nowej Europy, która w równaniu z przeszłością stanowi lepszy i bardziej wiarygodny układ stosunków międzynarodowych. Dlatego dążenia rewizjonistyczne, które zaatakowały porządek europejski, oparty na wolności, prawach i sprawiedliwości. Jesteśmy świadomi tego, że właściwym celem tych sługuszy jest wtrącenie Europy zpowrotem w stan wojenny stan niesprawiedliwości. Respektując sami w pełni granice obu naszych państw i niońonych państw, żądamy, by tak samo one respektowane przez wszystkich państwa. My, dziennikarze, — przypominając sobie, że oba nasze narody były i są za sprawą pokojową współpracą międzynarodową, zostają równocześnie są zdecydowanie przygody do zgodnej obrony swych żywotnych interesów, w jasnym przekonaniu, że poważnym zagrożeniem jednego oznacza zagrożenie drugiego, jesteśmy tylko wyrażicielami opinii publicznej naszych krajów. Podkreślamy przy tym usiłowania zmian terytorjalnych, skądby pochodziły i przez kogokolwiek były pierane, zagrażają nie tylko tym państwom, których dotyczą bezpośrednio, ale także państwom sąsiadującym, które stają się poważnym niebezpieczeństwem dla pokoju Europy i całego świata.

2) Piąta konferencja P. C. P. uchwalać na prasę obu państw, celem wzajemnej jej działalności w kierunku uświadamiania opinii publicznej, a zwłaszcza kół gospodarczych o korzyściach, jakie mogą przynieść dla Czechosłowacji i Polsce.

Wzmocnienie obrotów handlowych między państwami polsko-czechosłowackimi;

Wzajemne wyzyskanie dla handlu i przemysłu obu państw portów polskich i czechosłowackich, oraz portów czechosłowackich na Dunaju.

Współpraca na terenie międzynarodowej konferencji i organizmów społecznych i w inicjatywach gospodarczych, podejmowanych przez Ligę Narodów.

Na zakończenie zjazdu czechosłowacko-polskiego porozumienia prasowego wydał naczelny dział prasowy M. S. Z. p. Przesmycki, w którym poza członkami obydwu państw wzięli udział przedstawiciele prasy węgierskiej.

Chcesz mieć dobrze uszyte ubranie, zjedź do zakładu kawieckiego

Józefa Konfidery

Rua Saldanha Marinho 598

Ze świata

WYSOKIE ODZNACZENIE PROF. T. ZIELIŃSKIEGO

Dowiadujemy się, że uniwersytet w Medjowie nadał uczonemu polskiemu, prof. Tabeuszowi Zielińskiemu tytuł doktora filozofii honoris causa.

Bezrobocie w Anglii

London (PAT). W dniu 12 grudnia ub. liczba bezrobotnych wynosiła 2.723.287, t. j. 76,19 mniej, niż w dniu 21 listopada.

FRANCJA

Nagrodzony mleczarz polski

Lille (PAT). Z okazji regionalnego konkursu robotników rolnych, mleczarz polski Jan Zeyński otrzymał 1-szą nagrodę swojej kategorii. Laureatowi doręczono medal pamiątkowy, nagrodę pieniężną oraz dyplom francuskiego Ministerstwa Rolnictwa. Delegat Rządu przybył w przemówieniu, iż odznaczenie agraranta polskiego jest chlubnym dowodem na owocność naszych robotników i efektywną współpracę polsko-francuską w dziedzinie rolnictwa.

FINLANDJA

Berlin (PAT). Z Helsingforsu donoszą o olbrzymiej eksplozji w największej fińskiej przemyśle nadmorskiej, znajdującej się na wyspie Elliot. W fortecy tej, oddalonej o 30 kilometrów od Helsingforsu, wybuchł pożar, którego przyczyną się na budynki amunicyjne. Całkowicie zniszczono w powietrze. Panująca burza śnieżna nie pozwalała zbliżyć się statkom pożarniczym i ratunkowym do miejsca katastrofy. Wszystkie połączenia telefoniczne na fortecy zostały przerwane. Z wielkiej odległości widać było wznoszące się coraz to nowsze kolumny dymu i słychać silne detonacje. Według dotychczasowych informacji, 7 budynków magazynowych zostało doszczętnie zniszczonych, zapalając się ze znacznymi ofiarami w ludziach. Forteca na wyspie Mac Elliot założona została przez Szwedów, rozbudowana przez Rosjan i zniszczona w roku 1918. Umocnienia zostały następnie przywrócone przez Finów, którzy zbudowali tam nowoczesny system obrony, z uwzględnieniem najnowszych zdobyczy techniki obronnej przy niewielkim nakładzie środków finansowych. Forteca ta stanowiła główny ośrodek obronnej bazy morskiej Finlandji.

ARGENTYNA

Import do Argentyny

(PAT) W końcu r. ub. argentyńska Rada Ministrów wydała dekret, dotyczący znakowania towarów pochodzenia zagranicznego. Na opakowaniach, produktach i towarach zagranicznych winno być podany kraj pochodzenia, przyczem wzmianki winno być umieszczone na widocznym miejscu, na opakowaniach, na naczyniach, etykietach lub samych przedmiotach. Ponadto na etykietach i opakowaniach należy zaznaczyć gatunek, ilość, rodzaj, wagę lub wagę przywożonego produktu. Wzajemny związek znakowania towarów zagranicznych edł w życie z dniem 1 lutego b. r. Oprawi to znakomicie walory polskich wyrobów na tamtejszym rynku, bo jak dotąd, towary polskie nosiły znaki angielskie, niemieckie, t. zn. firmy pośredniczącej w eksporcie.

G. P. U. znów przy władzy!

Moskwa. (PAT). Milicja sowiecka została ponownie podporządkowana G. P. U., co oznacza o ponownym znacznym wroście w jej instytucji. Przy wszechwładztwie GPU, utworzono główny urząd milicji, z którego stanął b. zastępca szefa GPU. Stanął zastępca komisarza inspekcji rolniczo-włoskiej Prokofjew. Zastępcą komendanta ludowego inspekcji robotniczo-włoskiej

ciańskiej mianowany został Wermenczew, wybitny współpracownik G. P. U.

Wynika z tego, że czerwoni władcy Rosji, nie mogąc pokonać trudności ekonomicznych drogą normalną, powołali myśl do życia osławioną czerezwyczajkę, i znów będziemy częściej czytać o masowych mordach na bezbronnych ofiarach robotniczego-kapitalizmu.

Moskwa. (PAT). Komisarjat Ludowy ciężkiego przemysłu opublikował nową listę zredukowanych pracowników tego resortu, obejmującą 2883 osób.

Moskwa. PAT. Akcja ratunkowa łamacza lodów „Małygina“, który uległ katastrofie w pobliżu Spitzburgu, jest w pełnym toku. Statek osiadł na mieliźnie w odległości trzech mil od wyspy. Pasażerowie i większość załogi opuścili okręt. Na statku pozostał kapitan z kilkunastu marynarzami. Łamacz lodów „Siedow“ nie może zbliżyć się do „Małygina“ z powodu burzy. Okręt ratunkowy „Lenin“, który wyruszył na pomoc z Archangielska, zbliża się do miejsca katastrofy.

SZWECJA

Oslo. (PAT). Z Bergen donoszą o orkanie, który szalał nad miastem i całą zachodnią Norwegią. W porcie Bergen orkan wyrzucił kran węglowy wysokości 40 metrów. Huragan zerwał z kotwicy wiele statków, znajdujących się w porcie.

Holandja najdroższym krajem w Europie

Haga. (PAT). Holandia ze wskaźnikiem cen 140 proc. w porównaniu z cenami w roku 1913 jest krajem najwolniejszego przystosowywania się do niższych cen w Europie.

Z miast na wieś

Waszyngton. (PAT). Podczas gdy w ostatnich latach ludność farmerska Stanów Zjednoczonych stale się zmniejszała obecna depresja przemysłowa wypędza bezrobotnych z miast na wieś. Skutkiem czego liczba farmerów szybko wzrasta. Wzrost ten wynosił w r. ub. 656.000 głów.

Colombo. (PAT). — Na całej wyspie w zaskakujący sposób szerzy się epidemia ospy. Władze zamierzają poddać szczepieniu około dwóch milionów tuberców. Dotychczas zaszczepiono 150.000 osób. Żaden Europejczyk nie zachorował.

Katastrofa lotnicza

Zurich. (PAT). Na lotnisku wojskowym w Thun podoficer, oblatujący nową maszynę, jeden z najstarszych i najlepszych pilotów szwajcarskich, spadł, zabijając się na miejscu. Aparat został doszczętnie zniszczony.

Berlin. (PAT). W Schwarzwaldzie w Turynji spadł samolot szkolny pilotowany przez Niemca Amerykańskiego Deltscha. Pilot na skutek odniesionych obrażeń zmarł w szpitalu. Przyczyna katastrofy nie wyjaśniona. Samolot uległ zupełnemu zderzeniu.

Pierwsi powojenni attache militarni Niemiec

Berlin. (PAT). Ministerstwo Reichswchry postanowiło utworzyć z dn. 1 kwietnia b. r. stanowiska attache militarnych w Paryżu, Londynie, Rzymie, Pradze, Warszawie, Moskwie i Waszyngtonie. Niezależnie od tego powstać mają placówki attache marynarki przy ambasadach w Paryżu, Londynie i Rzymie. Niektórzy attache będą akredytowani jednocześnie u kilku państw. M. in. attache w Moskwie akredytowany będzie w krajach bałtyckich — attache w Pradze również na kraje południowej słowiańszczyzny. W przyszłości projektowane jest powołanie attache marynarki w Tokio i Waszyngtonie. Nastąpić mają w najbliższym czasie nominacje.

Berlin. — W związku z komunikatem ministerstwa Reichswchry o mianowanie attache wojskowych przy niemieckich przedstawicielstwach dyplomatycznych wymieniają jako kandydata na attache wojskowego w Warszawie, pułkownika Schindlera, dowódcę 19-go bawarskiego pułku piechoty w Monachium.

PROWOKACJA

Berlin. — W związku z zamierzonym przez Rząd Rzeszy mianowaniem attache morskiego w Londynie zasługuje na uwagę fakt, że na stanowisko to wysuwa się kandydaturę kapitana marynarki wojennej, Wassnera, który w czasie wojny światowej, jako komendant łodzi podwodnej, zatopił w kanale La Manche i na wybrzeżach Flandrii cały szereg okrętów angielskich. Za swe czyny kapitan Wassner odznaczony został najwyższym orderem zasługi.

50 wagonów broni z Włoch do Węgier

Wiedeń. (PAT) „Arbeiter Ztg.“ stwierdza, że przez terytorium Austrii wysyłane są obecnie znaczne transporty broni z Włoch do Węgier. W ostatnich dniach nadeszło z Włoch przez Villach do Hirtenberg pod adresem tamtejszej fabryki naboju — 40 wagonów zadeklarowanych jako towar żelazny, a zawierających broń palną i karabiny maszynowe. Zawartość tych wagonów ma być przeładowana w Hirtenberg i wysłana automobilami do Węgier.

Kilka automobilów z bronią przejechało już przez granicę węgierską. Transport powyższy, według dziennika, jest drugim z rzędu. Pierwszy odszedł w nocy z 30 na 31-go grudnia i składał się z 10 wagonów z „towarami żelaznymi“.

„Arbeiter Ztg.“ sądzi, że włoskie transporty broni do Węgier naruszają neutralność.

Paryż—Deputowany socjalistyczny Longuet skierował do ministra spraw zagranicznych interpelację z zapytaniem: „jakie ministerstwo zamierza przedsięwziąć kroki wobec wielkich, nielegalnych transportów karabinów maszynowych z Włoch do Węgier, z widocznym współudziałem rządu austriackiego.“

Komunikaty Konsularne

Michał Klein, kolonista z Cruz Machado, stosownie do rozporządzenia Inspektora Zaludnienia, winien się stawić do Zarządu kolonii Cruz Machado (nucleo) do dnia 4-go lutego b. r. w celu objęcia działki (Lotu) Nr. 61, na linii Ponta Grossa, pod groźbą utraty prawa do tego „lotu“, w razie niestawienia się.

Konsulat Generalny R. P. w Kurytybie

POSZUKIWANIA

Za pośrednictwem Konsulatu Generalnego R. P. w Kurytybie poszukiwane są następujące osoby:

Bajan Józef ostatnio zamieszkały w Kurytybie.

Bidos Michał, syn Andrzeja, pochodzący z Hodowa.

Chomicz Jan, pochodzący z Uborka, ostatnio zamieszkały w Porto Alegre.

Cieśla Stefan Izidor, zamieszkały w Kurytybie.

Marczak Bronisław, pochodzący z Lipnieszek, ostatnio zamieszkały w Porto Alegre.

Michalak Stanisław, ostatnio zamieszkały w Kurytybie.

Kosiewicz Stanisław, ostatnio zamieszkały w municypio São Sebastião do Cahy, Rio Grande do Sul.

Szczawiński Józef, pochodzący z powiatu Konińskiego, przybyły do Brazylii przed wojną światową.

Kieniewski Antoni, ostatnio zam. w São Paulo.

Ktoby znał adres powyższych osób, proszony jest o podanie go osobiście lub pisemnie Konsulatowi Generalnemu R. P. w Kurytybie.

Correio do Parana, oraz przeciw działalności C.Z.P., domagając się jednoczesnego ustąpienia przywódcy Centralnego Związku Polaków w Brazylii, co uważamy za konieczne.

wynalazca metody „robienia“ złota z innych metali, skazany przez sądy na 2 lata więzienia za oszustwa, wniósł apelację i prośbę o zwolnienie go, po prze-

froncie w Chaco walki nie ustają. Boliwia oświadczyła, iż nie zaprzestanie walki do czasu, dopóki Paragwaj nie uzna praw Boliwii na rzece Paragwaj.

CASA NICKEL

Rua Barão do Rio Branco 122

„Głos Parański”

Tygodnik Polityczno-Społeczno - Literacki
Wychodzi w Kurytybie
Redaktor Naczelny:
WACŁAW MARIAN MARYNOWSKI
Administ. i Wydawca: LEON NOWICKI.

—o—
Redakcja i Administracja: Rua 13 de Maio, 367
Redaktor naczelny przyjmuje od 9-ej do 11-ej
i od 5-ej do 7-ej każdego dnia za wyjątkiem
niedzieli.

WARUNKI PRENUMERATY:

W Brazylii	rocznie	12\$000
	półrocznie	6\$000
	numer pojedynczy	\$200
W Argentynie		6 pezów
W Stanach Zjednoczonych		150 dol.
W Polsce		15 zł.

CENY OGŁOSZEŃ:

W dziale ogłoszeń 1 cm. przez kolumnę 1\$500
za raz. Ogłoszenia miesięczne do umowy
z Administracją.
Wszelkie listy i przesyłki pieniężne winny być
nadsyłane pod adresem: Głos Parański — rua
13 de Maio, 367 — Curitiba.

Bezpłatne Biuro Inform. i Pracy przy Red.
Tyg. „Głos Parański”.

Dział Redakcyjny**ODPOWIEDZI REDAKCJI**

P. J. M. Holeski — S. Paulo. Listy otrzymaliśmy.
Nadesłany artykuł wydrukujemy w następnym nume-
rze. W sprawie handlowej wysłaliśmy obszerny list.

P. M. Trzaskowski — Mallet. Kartkę otrzymaliśmy
i za nadesłanych nam prenumeratorów serdecznie
dziękujemy. „GŁOS” wysyłamy już wszystkim.
Pozdrowienia.

P. St. Zambrzycki — P. Grossa. List i przedpłatę
otrzymaliśmy, „GŁOS” wysyłamy. Za życzenia ser-
deczne dzięki.

P. Dr. Józef Czaki — Araucaria. List otrzymaliśmy,
za który dziękujemy. „GŁOS” będziemy przesy-
łać panu doktorowi. W osobnym liście podamy na-
szą propozycję.

Rekord Prenumeraty

Wpłacam jednoroczną prenumeratę i wzywam pa-
nów: WOJCIECHA TWARDOWSKIEGO, Cenzora C.
Z. P. i ANTONIEGO ŚLIWIŃSKIEGO do wpłacenia.
Łakiński.

Wpłacam półroczną prenumeratę i wzywam Pana
JERZEGO POGORZELSKIEGO z Thereziny do wpła-
cenia.

Władysław Wójcik.
Wpłacam roczną prenumeratę i wzywam Panów
JANA BAKA, WIKTORA KOWALCZUKA, IGNACE-
GO MARECKIEGO, JÓZEFA ZYGMUNTA, PIOTRA
RUDZIKA i WACŁAWA MARKA z Affonso Penna
do wpłacenia takowej

Franciszek Ćwikła.
Wpłacam jednoroczną prenumeratę tyg. „GŁOS
PARAŃSKI” i wzywam p. EDWARDA STASIĄKA
z Lagoa das Almas, p. ROMANA GIONKA, sąsiada
z Contendy, p. JERZEFO ŚLADKOWSKIEGO z Iraty
i STANISŁAWA SZCZYPIORA z Contendy do wpła-
cenia tejże

Piotr Semeniuk.
Wpłacam półroczną prenumeratę tygodnika „GŁOS
PARAŃSKI” i wzywam pułkownika MALANOWSKIE-
GO i ob. JARMOLIŃSKIEGO z P. Grossa do wpła-
cenia tejże.

JÓZEF LAS.
Wpłacam jednoroczną prenumeratę „GŁOSU”
i wzywam p. p. Dra. Józefa CZAKIEGO, WAWRZYŃ-
CA JASIOCHĘ, EUGENJUSZA SMOLEŃSKIEGO, MI-
CHAŁA GRABOWSKIEGO, TOMASZA i WALEN-
TEGO FAŁATÓW, do pójścia w moje ślady.

Józef Tyminski.
Wpłacam jednoroczną prenumeratę „GŁOSU” i wzy-
wam p. p. DYNIEWICZA ANDRZEJA, KAZIMIERZA
ANDRESA i ANDRZEJA OSIŃSKIEGO z Iraty do wpła-
cenia tejże

Jan Smółka.
Wpłacam półroczną prenumeratę „GŁOSU” i wzy-
wam p. p. TEOFIŁA PŁOCHARSKIEGO, MELCHJÓ-
RA LADRUCKIEGO, ADAMA CICHOCKIEGO, TO-
MASZA RADWAŃSKIEGO i JANA BRAMOWSKIE-
GO z kolonii Massaranduba do wpłacenia.

Bolesław Płocharski.

KRONIKA MIEJSCOWA

Ubiegłej niedzieli odbyło się Walne Zebra-
nie w Tow. Szkoły Ludowej im. Marszałka J.
Piłsudskiego. Dokonano wyboru nowego Zar-
ządu, którego prezesem został Dr. Szymon
Kossobudzki. — Bliższych informacji, do tej
pory nie otrzymaliśmy. Po otrzymaniu nie
omieszkamy zawiadomić naszych licznych czy-
telników.

* * *

Dnia 5 bm. w lokalu Związku Polskiego
przy ul. C. de Carvalho 487, odbędzie się
Walne Zebranie Związku zwołane w drugim
terminie. Na porządku dziennym, sprawy
administracyjne i wybór nowego Zarządu.

70-ta rocznica Powstania 1863

W ubiegły piątek, w Czytelnicy Związku Pol-
skiego, p. Kazimierz Laskowski wygłosił pre-
lekcję na powyższy temat. — Odczyty w Ku-
rytybie mają już swoją, krótką ale dobrą, tra-
dycję i coraz liczniej ściągający słuchacze z za-
interesowaniem słuchają słów prelegentów.

Odczyt o powstaniu, starannie opracowa-
ny, dał słuchaczom pełny obraz bohaterskich
walk garści powstańców, a także ujął w skró-
cie historyczny przebieg przygotowań do tego
powstania.

Nadmieniamy, że odczyty w Czytelnicy od-
bywać się będą stale co 2 tygodnie. W piątek
dnia 10-go lutego p. Wł. Neumann wygłosi
odczyt na temat „Polska flota handlowa i wo-
jenna”

Liczna obecność słuchaczy będzie na-
groda dla bezinteresownej pracy panów pre-
legentów.

„Dusiele w Bengalu” oto powieść jaką
dziś dajemy naszym czytelnikom. Powieść
to ogromnie interesująca i żywa, bohate-
rami której są rezydenci angielscy w Indiach
Wschodnich, Hindusi, a zwłaszcza światowej
sławy awanturnik zwany „Kapitanem bez Sze-
laga”. Poprzez dzikie skaliste góry Himala-
jów, egzotyczne miasta fanatyków hinduskich
czytelnik śledzić będzie z bijącym sercem lo-
sy bohaterów tej powieści.

Druk tej powieści obliczamy na 9-10 mie-
sięcy, i drukujemy ją specjalnie w formie
książkowym po 8 stron każdorazowo, by czy-
telnicy mogli zbierając oddzielne arkusze mieć
trwałą książkę w przyszłości. Po wykończeniu
powieści każdy z abonentów otrzyma twardą
okładkę.

Nadmieniamy, że mimo tej powieści pismo
nie będzie uboższe w wiadomości, bowiem po-
większamy „Głos” do 12-tu stron tygodnio-
wo, w najbliższym czasie.

— Tymczasem przypominamy wszystkim
obecnym czytelnikom, że w myśl postanowie-
nia administracji nie możemy i nie będziemy
wysłać pisma bez opłacenia prenumeraty i
tym którzy do 15-go lutego nie nadesłali przed-
płaty wstrzymamy nadal wysyłkę. — Spodzie-
wamy się, że każdy z czytelników naszego
pisma i z amatorów dobrej powieści nie bę-
dzie się ocągał z prenumeratą, bo szkoda
byłoby obustronną i dla Was i dla nas.

Wypadek samochodowy w Rio.

Kapitan Bonaventura de Lima doznał
w wypadku automobilowym, złamania ramie-
nia i ciężkich obrażeń wewnętrznych.

Zamknięcie portu

Zawiadomiono, że port Bareiras, na rzece
San Francisco, z powodu obsunięcia się nasy-
pu kolejowego i zatarasowania rzeki został
zamknięty.

Katastrofa kolejowa

Pociąg towarowy linii Central do Brasil,
wyjeżdżając ze stacji Paulo de Frontin, spadł
z nasypu na klm. 101 — między przystankami
Belen i Quiemados, na szczęście bez wy-

padku z ludźmi. Wypadek ten spowodował
kilkugodzinną przerwę w ruchu kolejowym.
Pociąg „O Cruzeiro do Sul” przybył do
Paulo z trzygodzinnym opóźnieniem.

ODWOŁANIE

Zapowiedziana na dz. 12 b.m. wycieczka
członków ZAS-u do Affonso Penna została
z przyczyn niezależnych od Zarządu, odwołana
na czas nieograniczony. O nowym terminie
wycieczki podamy w odpowiednim czasie.

OBCHÓD W AFFONSO PENNA

Zapowiedziany na dzień 12-go b.m. czysty
obchód 25-lecia Kolonii w Affonso Penna, z
powodu nieporozumienia wśród członków
kańców tej kolonii zostaje odłożony na póź-
niejszy. — Jednak mimo wszystko kolonizatorzy
polscy w A. Penna w dniu 12-tego urządywają
zabawę, z zaproszeniem gości na ten dzień.

Wśród szeregu atrakcji będzie „chura” —
popisy sportowe drużyn Junackich z A. Pzym-
i Kurytyby i wieczorem bal. Rodacy z Kurytyby
by proszeni są o zaszczytowanie swą obecnością
tej skromnej zabawy.

Setki osób zagrożonych wścieklizną

Donoszą z Cidade do Cabo że w celu
przewożenia tub z bakteriami wścieklizny
tamtejszego laboratorium, jedna z tub prze-
rozlewając zawartość na listy zawarte w
ku z korespondencją.

Wypadek ten spostrzeżono wówczas, gdy
cała korespondencja została już prze-
jęta odbiorcom.

Departament higieny natychmiast zarządził
środki zapobiegawcze rozsyłając wszystkim
ze wspomnianych odpowiednie środki
zapobiegawcze.

Wybory w dniu 3-go maja

Rio 2. Sześć rządów prowizorycznych
gas, między innymi podpisał dziś dekret, a
dłużający do 25-go marca termin zamknięcia
list wyborczych.

— Ten sam dekret upoważnia Ministerstwo
wiedliwości do wejścia w porozumienie z
dami stanowymi, dla przygotowania wyborów
na dzień 3-go maja b.r. w całej Brazylii.

Konkurs Literacki „SARMACIE”

Celem pobudzenia zainteresowań intelektual-
nych młodzieży polskiej, Redakcja „Głosu”
ogłasza niniejszym konkurs na:

1. — Nowele lub opowiadanie, oświe-
tlenie życia polskiego w Brazylii.
2. — Referat na temat „CO WIEM O POLSCE”
3. — Szkic historyczno - sprawozdanie
o jednej z przeczytanych książek z
lub brazylijskiej literatury współczesnej.

Prace konkursowe nie powinny przekraczać
stron druku naszego pisma (1000 słów). Muszą
opatrzone pełnym podpisem i adresem, w
godziennym i zaznaczone w nagłówku — „Konkurs
literacki”. Prace nagrodzone zostaną umieszczone
w „Sarmacie”. Ostateczny termin nadsyłania
ustala się na

15 kwietnia 1933 r.

Skład sądu konkursowego: —

pp. Wicekonsul Teodor Cybulski, Konstanty
ks. Jan Pałka i Włodzimierz Radomski.

Prace uznane przez Sąd konkursowy zostają
nagrodzone cennymi przedmiotami.

Redakcja tyg. „Głos Parański” ustanawia
strony

5 NAGRÓD POCIESZENIA

jednowartościowych, w postaci pięciu rocznych
numerat naszego pisma, dla autorów utworów
różnorodnych, a nie odznaczonych w konkursie
nagrodami.

Wyd. tyg. „GŁOS PARAŃSKI”

„Głos Parański“

Tygodnik Polityczno-Społeczno-Literacki
Wychodzi w Kurytybie
Redaktor Naczelny:
WACŁAW MARIAN MARYNOWSKI
Administ. i Wydawca: LEON NOWICKI.

—o—
Redakcja i Administracja: Rua 13 de Maio, 367
Redaktor naczelny przyjmuje od 9-ej do 11-ej
i od 5-ej do 7-ej każdego dnia za wyjątkiem
niedzieli.

WARUNKI PRENUMERATY:

W Brazylii	rocznie	12\$000
	półrocznie	6\$000
	numer pojedynczy	\$200
W Argentynie		6 pezów
W Stanach Zjednoczonych		150 dol.
W Polsce		15 zł.

CENY OGŁOSZEŃ:

W dziale ogłoszeń 1 cm. przez kolumnę 1\$500
za raz. Ogłoszenia miesięczne do umowy
z Administracją.
Wszelkie listy i przesyłki pieniężne winny być
nadsyłane pod adresem: Głos Parański — rua
13 de Maio, 367 — Curitiba.

Bezpłatne Biuro Inform. i Pracy przy Red.
Tyg. „Głos Parański“.

Dział Redakcyjny**ODPOWIEDZI REDAKCJI**

P. J. M. Holeski — S. Paulo. Listy otrzymaliśmy.
Nadesłany artykuł wydrukujemy w następnym nume-
rze. W sprawie handlowej wysłamy obszerny list.

P. M. Trzaskowski — Mallet. Kartkę otrzymaliśmy
i za nadesłanych nam prenumeratorów serdecznie
dziękujemy. „GŁOS“ wysyłamy już wszystkim.
Pozdrowienia.

P. St. Zambrzycki — P. Grossa. List i przedpłatę
otrzymaliśmy, „GŁOS“ wysyłamy. Za życzenia ser-
decznie dzięki.

P. Dr. Józef Czaki — Arancaria. List otrzymaliśmy,
za który dziękujemy. „GŁOS“ będziemy przesy-
łać panu doktorowi. W osobnym liście podamy na-
szą propozycję.

Rekord Prenumeraty

Wpłacam jednoroczną prenumeratę i wzywam pa-
nów: WOJCIECHA TWARDOWSKIEGO, Cenzora C.
Z. P. i ANTONIEGO ŚLIWIŃSKIEGO do wpłacenia.
Łakiński.

Wpłacam półroczną prenumeratę i wzywam Pana
JERZEGO POGORZELSKIEGO z Thereziny do wpła-
cenia.

Władysław Wójcik.
Wpłacam roczną prenumeratę i wzywam Panów
JANA BAKA, WIKTORA KOWALCZUKA, IGNACE-
GO MARECKIEGO, JÓZEFA ZYGMUNTA, PIOTRA
RUDZIKA i WACŁAWA MARKA z Affonso Penna
do wpłacenia takowej

Franciszek Ćwikła.
Wpłacam jednoroczną prenumeratę tyg. „GŁOS
PARAŃSKI“ i wzywam p. EDWARDA STASIĄKA
z Lagoa das Almas, p. ROMANA CIONKA, sąsiada
z Contendy, p. JERZEFO ŚLADKOWSKIEGO z Iraty
i STANISŁAWA SZCZYPORA z Contendy do wpła-
cenia tejże

Piotr Semeniuk.
Wpłacam półroczną prenumeratę tygodnika „GŁOS
PARAŃSKI“ i wzywam pułkownika MALANOWSKIE-
GO i ob. JARMOLIŃSKIEGO z P. Grossa do wpła-
cenia tejże.

JÓZEF LAS.
Wpłacam jednoroczną prenumeratę „GŁOSU“
i wzywam p. p. Dra. Józefa CZAKIEGO, WAWRZYN-
CA JASIOCHE, EUGENJUSZA SMOLEŃSKIEGO, MI-
CHAŁA GRABOWSKIEGO, TOMASZA i WALEN-
TEGO FAŁATÓW, do pójścia w moje ślady.

Józef Tyminski.
Wpłacam jednoroczną prenumeratę „GŁOSU“ i wzy-
wam p. p. DYNIEWICZA ANDRZEJA, KAZIMIERZA
ANDRESA i ANDRZEJA OSIŃSKIEGO z Iraty do wpła-
cenia tejże

Jan Smółka.
Wpłacam półroczną prenumeratę „GŁOSU“ i wzy-
wam p. p. TEOFILA PŁOCHARSKIEGO, MELCHJO-
RA LADRUCKIEGO, ADAMA CICHOCKIEGO, TO-
MASZA RADWAŃSKIEGO i JANA BRAMOWSKIE-
GO z kolonii Massaranduba do wpłacenia.

Bolesław Płocharski.

KRONIKA MIEJSCOWA

Ubiegłej niedzieli odbyło się Walne Zebra-
nie w Tow. Szkoły Ludowej im. Marszałka J.
Piłsudskiego. Dokonano wyboru nowego Zar-
ządu, którego prezesem został Dr. Szymon
Kossobudzki. — Bliższych informacji, do tej
pory nie otrzymaliśmy. Po otrzymaniu nie
omieszkamy zawiadomić naszych licznych czy-
telników.

* * *

Dnia 5 bm. w lokalu Związku Polskiego
przy ul. C. de Carvalho 487, odbędzie się
Walne Zebranie Związku zwołane w drugim
terminie. Na porządku dziennym, sprawy
administracyjne i wybór nowego Zarządu.

70-ta rocznica Powstania 1863

W ubiegły piątek, w Czytelni Związku Pol-
skiego, p. Kazimierz Laskowski wygłosił pre-
lekcję na powyższy temat. — Odczyty w Ku-
rytybie mają już swoją, krótką ale dobrą, tra-
dycję i coraz liczniej ściągający słuchacze z za-
interesowaniem słuchają słów prelegentów.

Odczyt o powstaniu, starannie opracowa-
ny, dał słuchaczom pełny obraz bohaterskich
walk garści powstańców, a także ujął w skró-
cie historyczny przebieg przygotowań do tego
powstania.

Nadmieniamy, że odczyty w Czytelni od-
bywać się będą stale co 2 tygodnie. W piątek
dnia 10-go lutego p. Wł. Neumann wygłosi
odczyt na temat „Polska flota handlowa i wo-
jenna“

Liczna obecność słuchaczy będzie na-
groda dla bezinteresownej pracy panów pre-
legentów.

„Dusiele w Bengalu“ oto powieść jaką
dziś dajemy naszym czytelnikom. Powieść
to ogromnie interesująca i żywa, bohate-
rami której są rezydenci angielscy w Indiach
Wschodnich, Hindusi, a zwłaszcza światowej
sławy awanturnik zwany „Kapitanem bez Sze-
laga“. Poprzez dzikie skaliste góry Himala-
jów, egzotyczne miasta fałszyków hinduskich
czytelnik śledzić będzie z bijącym sercem lo-
sy bohaterów tej powieści.

Druk tej powieści obliczamy na 9-10 mie-
sięcy, i drukujemy ją specjalnie w formie
książkowym po 8 stron każdorazowo, by czy-
telnicy mogli zbierając oddzielne arkusze mieć
trwałą książkę w przyszłości. Po wykończeniu
powieści każdy z abonentów otrzyma twardą
okładkę.

Nadmieniamy, że mimo tej powieści pismo
nie będzie uboższe w wiadomości, bowiem po-
większamy „Głos“ do 12-tu stron tygodnio-
wo, w najbliższym czasie.

— Tymczasem przypominamy wszystkim
obecnym czytelnikom, że w myśl postanowie-
nia administracji nie możemy i nie będziemy
wysyłać pisma bez opłacenia prenumeraty i
tym którzy do 15-go lutego nie nadesłali przed-
płaty wstrzymamy nadal wysyłkę. — Spodzie-
wamy się, że każdy z czytelników naszego
pisma i z amatorów dobrej powieści nie bę-
dzie się ocągał z prenumeratą, bo szkoda
byłoby obustronną i dla Was i dla nas.

Wypadek samochodowy w Rio.

Kapitan Bonaventura de Lima doznał
w wypadku automobilowym, złamania ramie-
nia i ciężkich obrażeń wewnętrznych.

Zamknięcie portu

Zawiadomiono, że port Bareiras, na rzece
San Francisco, z powodu obsunięcia się nasypu
kolejowego i zatarasowania rzeki został
zamknięty.

Katastrofa kolejowa

Pociąg towarowy linii Central do Brasil,
wyjeżdżając ze stacji Paulo de Frontin, spadł
z nasypu na klm. 101 — między przystankami
Belen i Quiemados, na szczęście bez wy-

padku z ludźmi. Wypadek ten spowodował
kilkugodzinną przerwę w ruchu kolejowym.
Pociąg „O Cruzeiro do Sul“ przybył do
Paulo z trzygodzinnym opóźnieniem.

OBWOŁANIE

Zapowiedziana na dz. 12 b.m. wycieczka
członków ZAS'u do Affonso Penna z okazji
z przyczyn niezależnych od Zarządu, od-
łożona na czas nieograniczony. O nowym terminie
wycieczki podamy w odpowiednim czasie.

OBCHÓD W AFFONSO PENNA

Zapowiedziany na dzień 12-go b.m. czysty
obchód 25-lecia Kolonii w Affonso Penna, z
powodu nieporozumienia wśród członków
kańców tej kolonii zostaje odłożony na później.
— Jednak mimo wszystko kolonizatorzy
polscy w A. Penna w dniu 12-tego urządywać
zabawę, z zaproszeniem gości na ten dzień.

Wśród szeregu atrakcji będzie „chura“ —
popisy sportowe drużyn Junackich z A. Pzym-
i Kurytyby i wieczorem bal. Rodacy z Kurytyby
by proszeni są o zaszczytowanie swą obecnością
tej skromnej zabawy.

Setki osób zagrożonych wścieklizną

Donoszą z Cidade do Cabo że w celu
przewożenia tub z bakteriami wścieklizny
tamtejszego laboratorium, jedna z tub
rozlewając zawartość na listy zawarte w
ku z korespondencją.

Wypadek ten spostrzeżono wówczas,
dy cała korespondencja została już prze-
jęta odbiorcom.

Departament higieny natychmiast zarządził
środki zapobiegawcze rozsyłając wszystkim
ze wspomnianych odpowiednie środki
biegawcze.

Wybory w dniu 3-go maja

Rio 2. Sześć rządów prowizorycznych
gas, między innymi podpisał dziś dekret, a
dłużający do 25-go marca termin zamknięcia
list wyborczych.

— Ten sam dekret upoważnia Ministerstwo
wiedliwości do wejścia w porozumienie z
dami stanowymi, dla przygotowania wyborów
na dzień 3-go maja b.r. w całej Brazylii.

Konkurs Literacki „SARMACIE“

Celem pobudzenia zainteresowań intelektualnych
literackich wśród młodzieży polskiej, Redakcja
maty“ ogłasza niniejszym konkurs na:

1. — Nowele lub opowiadanie, osnute na tle życia polskiego w Brazylii.
2. — Referat na temat „CO WIEM O POLSKIM“
3. — Szkic historyczno-sprawozdawczy o jednej z przeczytanych książek z literatury współczesnej lub brazylijskiej literatury współczesnej.

Prace konkursowe nie powinny przekraczać
stron druku naszego pisma (1000 słów). Muszą
opatrzone pełnym podpisem i adresem, w
godłem i zaznaczone w nagłówku — „Konkurs
raki“. Prace nagrodzone zostaną umieszczone
w „Sarmacie“. Ostateczny termin nadsyłania
ustala się na

15 kwietnia 1933 r.

Skład sądu konkursowego:

pp. Wicekonsul Teodor Cybulski, Konstanty
ks. Jan Pałka i Włodzimierz Radomski.

Prace uznane przez Sąd konkursowy zostają
nagrodzone cennymi przedmiotami.

Redakcja tyg. „Głos Parański“ ustanawia

5 NAGRÓD POCIESZENIA

jednowartościowych, w postaci pięciu rocznych
numerat naszego pisma, dla autorów utworów
różnorodnych, a nie odznaczonych w konkursie
nym.

Wyd. tyg. „GŁOS PARAŃSKI“

Jak to było pod Płowcami

600-lecie Łokietkowego zwycięstwa

W dniu 27 września ub. r. minęło 600 lat pamiętnej bitwy pod Płowcami, w której cerstwo polskie pod wodzą koronowanego r. 1320 Władysława Łokietka po raz pierwszy srogą klęskę zadało Krzyżakom.

Powód do wojny tej dali sami Krzyżacy. Argrabowie brandenburscy zagrozili Gdańskowi. Namiestnik gdański Łokietka, Bogusz, wezwał wówczas na pomoc Krzyżaków, którzy usilili Brandenburczyków do odwrotu, lecz w r. 1308 napadli na załogę polską, opalali Gdańsk i zagarnęli całe Pomorze. Łokietk wniósł skargę do stolicy apostolskiej, ominając się obezwładnić zagarnięte ziemie. W dniu 9 lutego r. 1321 stolica apostolska wydała wyrok nakazujący Krzyżakom zwrot kołomorza i wypłatę na rzecz Łokietka 30.000 marków. Lecz zachwiał Zakon nie posłuchał i dążył do wojny. Musiało wtedy przyjść do wojny.

Łokietek, gotując się do starcia, szukał A. Przymierzeńców. Znalazł je na Litwie. Córka z Kulkiego księcia, Gedymina, Aldona, oddała synowi Łokietka, Kazimierzowi (w roku 1325), a z księżniczką litewską wróciło do Litwy. Niebawem wojnę rozpoczął Łokietek, wpadł z Litwinami do Marchii Brandenburskiej, a była sprzymierzeńcem Zakonu. Po stronie Krzyżaków stanął król czeski, Jan Luksemburski.

Krzyżacy wtargnęli na Kujawy i do Wielkopolski, złupili Kalisz i doszli pod Radziejów. Wódz Krzyżaków, książę Dytrych z Altenburga, wysłał stąd część swych sił pod Brześć Kujawski. Łokietek śledził ruchy wroga sędziwy Łokietek korzystawszy z rozdzielenia jego wojsk, rzucił zniwiedza na słabszy oddział, pozostawiony pod wodzą Dytrycha z Altenburga. W poranku dnia 27 września zaczęła się bitwa. Padło w niej pięćdziesięciu najznakomitszych rycerzy Zakonu, wielu dostojników. Łokietek do niewoli, między nimi sam wódz, książę Dytrych z Altenburga. Krzyżacy ponieśli klęskę. Po stronie ich padło 5.000 ludzi.

Dogasła już bitwa, gdy pod Płowce przydruga część wojsk krzyżackich pod wodzą Ottona z Luterbergu, który na wieść o klęsce, wrócił z pod Brześcia, spiesząc na pomoc Dytrychowi z Altenburga. Rozgorzała nowa walka, przyczem Krzyżacy odnieśli zwycięstwo. Wzięto w niewolę marszałka Zakonu Dytrycha z Altenburga. Druga część wojsk pozostała właściwie nierozstrzygnięta, stwierdzając ostatnie badania historyków, że zwycięstwo przysięgło Łokietkowi. Straty polskie wyniosły około 1.000 ludzi.

Powód do wojny tej dali sami Krzyżacy. Argrabowie brandenburscy zagrozili Gdańskowi. Namiestnik gdański Łokietka, Bogusz, wezwał wówczas na pomoc Krzyżaków, którzy usilili Brandenburczyków do odwrotu, lecz w r. 1308 napadli na załogę polską, opalali Gdańsk i zagarnęli całe Pomorze. Łokietk wniósł skargę do stolicy apostolskiej, ominając się obezwładnić zagarnięte ziemie. W dniu 9 lutego r. 1321 stolica apostolska wydała wyrok nakazujący Krzyżakom zwrot kołomorza i wypłatę na rzecz Łokietka 30.000 marków. Lecz zachwiał Zakon nie posłuchał i dążył do wojny. Musiało wtedy przyjść do wojny.

Łokietek, gotując się do starcia, szukał A. Przymierzeńców. Znalazł je na Litwie. Córka z Kulkiego księcia, Gedymina, Aldona, oddała synowi Łokietka, Kazimierzowi (w roku 1325), a z księżniczką litewską wróciło do Litwy. Niebawem wojnę rozpoczął Łokietek, wpadł z Litwinami do Marchii Brandenburskiej, a była sprzymierzeńcem Zakonu. Po stronie Krzyżaków stanął król czeski, Jan Luksemburski. Krzyżacy wtargnęli na Kujawy i do Wielkopolski, złupili Kalisz i doszli pod Radziejów. Wódz Krzyżaków, książę Dytrych z Altenburga, wysłał stąd część swych sił pod Brześć Kujawski. Łokietek śledził ruchy wroga sędziwy Łokietek korzystawszy z rozdzielenia jego wojsk, rzucił zniwiedza na słabszy oddział, pozostawiony pod wodzą Dytrycha z Altenburga. W poranku dnia 27 września zaczęła się bitwa. Padło w niej pięćdziesięciu najznakomitszych rycerzy Zakonu, wielu dostojników. Łokietek do niewoli, między nimi sam wódz, książę Dytrych z Altenburga. Krzyżacy ponieśli klęskę. Po stronie ich padło 5.000 ludzi.

Fabryka bomb w Barcelonie

W związku z wykryciem tajnej fabryki bomb i materiałów wybuchowych w Barcelonie (Hiszpania) przynosi sensacyjne szczegóły o szeregach kompromitujących szeregów, jak plany zabudowań i fortyfikacji wojskowych, przeznaczonych do wysadzenia w powietrze. W ręce policji wpadła lista osób, przewidziane ze śmierci wojennych, skazanych przez powojenną organizację. W dzielnicy robotniczej Sans nowy skład broni i materiałów wybuchowych. Wiele osób aresztowano.

Zaufanie — środkiem na kryzys

Genewa. — Były belgijski minister finansów oraz znany ekspert finansowy Francqui, przedłożył komitetowi rzeczoznawców dla wszechświatowej konferencji gospodarczej program, który winien być przedłożony londyńskiej konferencji, streszczający się w następujących punktach:

1) uregulowanie aktualnych wielkich zagadnień politycznych, 2) stopniowe zniesienie utrudnień handlu międzynarodowego oraz restytucja swobody ruchu kapitałów, 3) bezwzględne utrzymanie standardu złota. — Francqui podkreśla w swym planie ze szczególnym naciskiem wybitnie niekorzystny wpływ obecnej niepewności politycznej na całokształt życia gospodarczego.

Zdaniem Francqui'ego, rynki międzynarodowe każdorazowo reagują ożywieniem obrotów, o ile którykolwiek z wielkich problemów politycznych zbliża się ku rozwiązaniu. Dlatego też rządy winny przystąpić do uregulowania pilnych spraw politycznych natychmiast i to w duchu wzajemnego zrozumienia. Utrudnienia handlu międzynarodowego winny być zniesione przez układy regionalne między poszczególnymi grupami państw, na wzór bloku krajów skandynawskich, — Holandji, Belgji i Luksemburgu. Nowe podwyżki celne, oraz dalsze utrudnienia handlu międzynarodowego winny być bezwzględnie zakazane. Stabilizacja walut może być osiągnięta tylko przez powrót do standardu złota. W tym celu państwa posiadające większe zasoby złota winny pomóc państwom będącym w trudniejszych warunkach przez utworzenie funduszu dla ochrony waluty. Najgłówniejszym zadaniem jest jednakże przywrócenie zaufania.

Tragedia tancerki i dyplomaty

Poselstwo afgańskie w Moskwie było niedawno terenem tragicznego zajścia, które pociągnęło za sobą konsekwencje dyplomatyczne. Od pewnego czasu w Moskwie zauważono że charge d'affaires Afganistanu utrzymuje bliższe stosunki z młodą i piękną baletnicą opery moskiewskiej, która nawet przez pewien czas zamieszkiwała u dyplomaty afgańskiego. Pewnej nocy dyplomata afgański obudzony został szmerami, pochodzącymi z jego gabinetu służbowego. Zastał on piękną baletnicę, która, jak się okazało, była agentką G. P. U. w chwili, kiedy wyciągnęła ważne dokumenty polityczne. Dyplomata afgański na miejscu zastrzelił swoją kochankę, a następnego dnia kazał pochować w ogródku poselstwa. Zniknięcie agentki GPU zauważono i władze sowieckie zwróciły się o wyjaśnienia do dyplomaty afgańskiego.

Przyznał się on do zamordowania tancerki, jednakowoż oświadczył że postąpił według prawa zwyczajowego Afganistanu, które nakazuje ukaranie podstępnej kobiety w razie złapania na gorącym uczynku. Dyplomata poza tem zaznaczył, że fakt zabójstwa miał miejsce na terenie poselstwa Afganistanu, a więc na terytorjum tegoż państwa.

Korsarz niemiecki

Z Toronta donoszą, że przyjechał tam hr. F. von Luckner, niemiecki korsarz wojenny, który dokonał szeregu napadów na angielskie okręty w czasach wojny.

Burmistrz miasta Toronta Stewart odmówił udziału w oficjalnym przyjęciu Lucknera, motywując to tem, że aczkolwiek wojna się skończyła i Kanada może tolerować przyjazd tego człowieka, jednak zbyt wiele osób żyje jeszcze wspomnieniami tragicznych strat, zbyt wielu cierpi dotąd skutki wojny, by uroczystie i oficjalnie przyjmować człowieka szczycącego się tem, że tyle zdziałał zatapiając szereg okrętów.

Najstraszniejsza zbrodnia — to zabić duszę dziecka, wydrzeć mu mowę ojczystą!

Rozrywki umysłowe

Chcąc nawiązać żywszy kontakt z Czytelnikami naszego pisma i zwrócić ich myśli ku rzeczom pożytecznym, do jakich bezprzecnie należą rozrywki umysłowe, z dniem dzisiejszym wprowadzamy stały „DZIAŁ ROZRYWEK UMYSŁOWYCH”.

Raz w miesiącu będziemy drukować jedno zadanie, za rozwiązanie którego Redakcja przeznaczać będzie piękne nagrody w postaci cennych upominków, książek etc. wartości nie mniejszej, niż 10 milrejsów.

ZADANIE NR. 1.

Zadanie polega na tem, że mając 9 kwadratów, należy w każdy z nich wpisać jedną cyfrę od 1 do 9-ciu, w ten sposób, by dodając potem po trzy z góry ku dołowi, czy z prawej do lewej, zawsze wypadła Wam liczba 15.

Zadanie nie jest trudne i dla cennej nagrody warto trochę pomyśleć.

Rozwiązania wraz z załączonym kuponem, uprawniającym do losowania nagrody, trzeba nadsyłać pod adresem tyg. „Głos Parański”, rua 13 de Maio 367 — Curitiba — Parana do dnia 28-go lutego 1933 roku.

W dniu 1-go marca odbędzie się, w obecności specjalnej komisji przyznanie nagrody za właściwe rozwiązanie. W razie gdyby kilka osób nadesłało dobre rozwiązanie, nagroda będzie wylosowaną, poczem wynik losowania jak i prawidłowe rozwiązanie zostanie umieszczone w dziale rozrywek umysłowych.

(Wypełnić, wyciąć i załączyć do zadania)

KUPON DO ZADANIA NR. 1.

Imię i nazwisko .....

Adres .....

UWAGA: Prawo do nagrody mają tylko prenumeratorzy „Głosu Parańskiego”.

WDZIĘCZNOŚĆ

Jedynaczka „króla korków” tonie. Uratowana odzyskuje przytomność, ogląda się i widzi, że jest w swoim pokoju. Przy łóżku jej siedzi ojciec.

— Papo! — woła — przysięgam, że wyjdę za tego, kto mi uratował życie!

To nie jest możliwe — mówi flegmatycznie milioner.

— Dlaczego?

— Bo uratował cię pies nowofunlandczyk.

DZIECI DOKTORA

— Czy zastałam tatusia w domu?

— Nie tatuś dokonywa operacji chorego na appendicitis.

— Trudne to słowo dla tak małej dziewczynki jak ty, Zosiu. A wiesz, co to jest appendicitis?

— Naturalnie, że wiem. To poprostu tyś się milów honorarjum.

„Dorjeio do Parana”, oraz przeciw działalności C.Z.P., domagając się jednoczesnego bezzwłocznego ustąpienia przywódcy Centralnego Związku Polaków w Brazylii, co uważamy za...

wynalazca metody „robienia” złota z innych metali, skazany przez sądy na 2 lata więzienia za oszustwa, wniósł apelację i prośbę o zwolnienie go, po prze-

froncie w Chaco walki nie ustają. Boliwia oświadczyła, iż nie zaprzestanie walki do czasu, dopóki Paragwaj nie uzna praw Boliwii na rzece Paraguay.

CASA NICKEL

Rua Barão do Rio Branco 122

ODCZYT

Wydział Prasowy C.Z.P. uprzejmie zaprasza wszystkich Rodaków na odczyt p. Władysława Neumana p. t.

„POLSKA FLOTA HANDLOWA I WOJENNA“

Odczyt ten zostanie wygłoszony w piątek dnia 10 lutego o godzinie 8-ej min. 30 wiecz. w Czytelni Związkowej, przy ulicy Carlos de Carvalho 487.

Za Wydż. Ośw. C.Z.P.
K. Jeziorowski.

Protokół

Spisany z egzaminu w szkółce polskiej Tow. im. Stanisława Staszica prowadzonej przez nauczyciela p. Adama Buyno, na L. 5-tej Baliza, odbytego się dnia 20 listopada 1932 r.

W skład komisji egzaminacyjnej wchodzi:

- 1) p. Jan Wyżykowski — z ramienia miejscowego Towarzystwa,
- 2) p. Franciszek Hempel — z ramienia Erechimskiego Kolegium.
- 3) p. Michał Gwóźdź.
- 4) p. Franciszek Biedacha.
- 5) p. Stanisław Kuwalcuk.
- 6) p. Franciszek Piasczyński

wszyscy z ramienia tutejszego Ogniska Nauczycielskiego.

Dzieci polskich uczęszczających do szkoły jest 22.

Poziom w zakresie czterech oddziałów. Nauka prowadzona jest w języku polskim i portugalskim.

Obecni na egzaminie Członkowie stwierdzają co następuje:

Nauka w szkole prowadzona jest według najnowszych metod nauczania. Metody te uzupełnia p. A. Buyno swoimi własnymi, dającymi bardzo dobre rezultaty.

Wszystkie dzieci w poszczególnych oddziałach są nadzwyczaj umysłowo rozwinięte i odznaczają się niezwykłą samodzielnością.

Szkółka jest szkołą życia. Ojczyznę ojców swoich — Polskę, nie tylko kochają, lecz także mają o niej spory zasób wiadomości z zakresu historii i geografii.

Komisja egzaminacyjna stwierdza, że p. Adam Buyno w tak krótkim czasie potrafił podnieść znaczenie poziom nauki, a zarazem wskrzesił do życia tutejsze Towarzystwo.

Za owocną pracę p. Adama Buyno Komisja Egzaminacyjna składa Mu uznanie i podziękowanie.

Podpisali:

Franciszek Stempel, Stanisław Kuwalcuk, Jan Wyżykowski, Franciszek Piasczyński, Franciszek Biedacha, Michał Gwóźdź.

AEROPOSTALE

ZAMYKANIE POCZTY:

W PONIEDZIAŁEK: Na Południe aż do Rio Grande
WE WTÓREK: Na Północ, do Natal.
WE ŚRODĘ: Na Południe do Buenos Aires
WE CZWARTEK: Na północ, do New Yorku.
WE CZWARTEK: Na Południe do Urugwaju, Argentyny, Paragwaju, Chile, Boliwii i Peru.

W PIĄTEK: Na Północ do Natalu i Europy.
Agencja przyjmuje korespondencję do godz. 18-iej (6 pp.) i Poczta Główna do godz. 20-iej (8 wiecz.)
Informacji udziela Agencja

Th. G. Vidal

PRAÇA CARLOS GOMES, 315/32 — Curitiba
TELEFON 538

Tydzień Sportowy

Walne Zebranie Tow. Wychowania Fizycznego „Junak 1-szy” w Kurytybie

Dnia 29-go stycznia b. r. w świetlicy Junackiej odbyło się Walne Zebranie oddziału Junaka I. Po odczytaniu protokołu, korespondencji i spraw formalnych, udzielono absolutorium ustępującemu Zarządowi i wybrano nowy Zarząd w składzie następującym:

Kol. kol. Wład. Grzybowski — prezes; Marcin Jaruga — vice-prezes, Jan Sobociński i Kamila Duszczańska sekretarze; Adam Kowalski i Sikorski — skarbnicy; Kazim. Rudnicki i Wiktor Krygier — gospodarze lokalu. Prócz tych, do Zarządu weszli kol. kol.: Kęsikowska, Remigiusz Duszczański i Józef Wistowski.

Do Kom. Rewizyjnej: Wład. Duszczański, Jan Furmaniak i Tad. Morozowicz.

Mówcy: kol. kol. Luty Kossobudzki i Karol Domański. Na kierownika gier powołano kol. Żubińskiego i na kierownika lekkiej atletyki kol. Jana Sobocińskiego.

Z powyższych uchwał zasługuje, postanowienie zakupu placu pod boisko w Kurytybie, na specjalną uwagę. Fundusze na ten cel będą zebrane ze sprzedaży 200-rejsowych znaczków i ze sprzedaży cegiełek 50 milr.

Walne Zebrania Junaka I-go, zaszczylił swą obecnością pan vice-konsul T. Cybulski.

Po dokonaniu wyborów zebrani uczcili trzykrotnym okrzykiem „Niech żyje” Prezydenta Rzplitej Ignacego Mościckiego i w podniosłym nastroju odśpiewali pieśń pierwszej Brygady.

Echa Sejmiku Junackiego

Wśród wielu wyczynów sportowych, jakie zebrany delegat, gościom i widzom pokazali w Malecie Junacy, zaznaczyć należy ich doskonałą formę. Zwłaszcza uczestnicy kursu lekkoatletycznego, pod kierownictwem fachowym instruktorów wychowania fizycznego kol. Dobrzańskiego i Gierbicha, sprawnością swą dowiedli, iż nie tracili cennego czasu. Między innymi pokazami, młodzi lekkoatleci, ustanowili szereg rekordów junackich.

Polan Kossobudzki — w biegu z płotkami, Dobrzański — rzuty dyskiem i kulą, oraz Kubisty wspaniałymi skokami o tyczce, przewyższającymi rekord parański o 20 cm., wywoływali okrzyki uznania. W skokach wzwyż, na zły odskoczn, Janacy osiągnęli do 1, m. 80 cm.

Urządzono również raid kawalerski z nagrodami w sumie 100 milr. dla najlepszego jeźdźcy z grupy I vahy za przebycie w najkrótszym czasie ostatnich 20 kilometrów.

Tu Junacy okazali swą prawdziwie koleżeńską solidarność. Wszyscy 5-ciu razem wyjechali z Irati pod przewodnictwem kol. Władysława Wójcika i na 10 minut przed wymaganym czasem stanęli na mecie. Oczywiście nagrodę podzielono na ich żądanie na 5 równych części, — i 5-ciu bohaterów raidu konnego w najlepszej zgodzie powrócili do I vahy, odległego o 400 blisko km.

* * *

Otwarcie pierwszej polskiej skoczni w Czechosłowacji

Polski sport w Czechosłowacji ma niezwykle trudne warunki rozwojowe. Skonstatować jednak należy z radością, że miejscowe organizacje sportowe nie zrażając się żadnymi przeciwnościami powoli ale stale idą naprzód, zdobywając corocznie zastępy nowych zwolenników oraz rozszerzając działalność na coraz nowe gałęzie sportu.

Najpopularniejszym sportem obok piłki nożnej jest na terenie Śląska Cieszyńskiego narciarstwo, które posiada tu dla siebie doskonałe warunki terenowe. Narciarstwem opiekuje się Polskie Towarzystwo Turystyczne „Beskid Śląski” w Orłowej. Obok tej instytucji powstało w ostatnich latach szereg sekcji

narciarskich przy różnych stowarzyszeniach klubach sportowych.

Najwyższą działalność w dziedzinie zwyciarstwa rozwija sekcja narciarska Polskiego Klubu Sport. „Groń” w Bystrzycy nad Giełgą. Już w r. 1931 zawodnicy „Gronia” zajęli pierwsze miejsce w zawodach organizowanych przez „Beskid”. W r. ub. „Groń” został ogłoszony do Ogólnoczeskiego Zw. Narciarskiego a co najważniejsze wybudował obecnie w skocznicy w Nydku (stacja kolejowa Bystrza) na której możliwe będą skoki do 60 m. Skocznia ta pierwsza większych rozmiarów skoczni w Beskidach Śląskich po czechosłowackiej stronie. Skocznia znajduje się w doskonałym miejscu na stokach Czentorji (995 m. — szczyt Czentorji przechodzi granica polsko-czeska) z bardzo wygodnym dojazdem. Skocznia opracował i wskazówek przy budowie udzielał kpt. Loteczka.

Uroczyste otwarcie skoczni odbędzie się pod protektoratem konsula Rzplitej w Morawskiej Ostrawie dr. Ripy. Z okazji tej P. „Groń” urządza bieg otwarty i w kombinacji na 18 km., i konkurs skoków, w którym udział zapowiedzieli już czołowi zawodnicy czescy.

Polska w międzynarodowym pięciomeczcu zapasniczym

Polska reprezentacja zapasnicza wzięła udział w pięciomeczcu zapasniczym przyjeżdżając do Italii, Węgier, Czechosłowacji i Austrii. Grywki odbędą się w pierwszej połowie i po południu.

Zaproszenia dla zawodników polskich na mistrzostwa międzynarodowe

P.Z.N. otrzymał zaproszenie dla zawodników polskich na mistrzostwa Niemiec w Schwarzwaldzie w dniu 16 - 20 lutego. P.Z.N. otrzymał zaproszenie do wzięcia udziału w międzynarodowych mistrzostwach.

Bokserska reprezentacja robotnicza została zaproszona na turnee do Niemiec.

Reprezentacja wyjedzie prawdopodobnie w lutym i rozegra spotkania z reprezentacjami robotniczymi Berlina, Lipska, Wrocławia i Szczecina.

Świetny rozwój sportu polskiego na Śląsku

W Karwinie na Śląsku Czeskim odbyło się walne zebranie członków miejscowego sportowego „Polonji”. Jak wynika z wywodami zarządu — Polonja rozwija się raz pomyślniej. Sekcja piłkarska klubu zdobyła mistrzostwo Śląska Cieszyńskiego. Kasowy wynosił przeszło 70 tys. koron. Ze wszystkich długów „Polonji” zostały wypłacone. Ostatnio powstała przy klubie sekcja kajakowa, która już bierze udział w rozgrywkach mistrzowskich.

Czy wiecie, że

ROK 1933-CI JEST:

- 14-tym Rokiem od roku wygrania przez Polaków pod Warszawą z nawałą bolszewicką.
- 70-tym — od ostatniego powstania Bułgarów.
- 151 od 1-go rozbioru Polski.
- 149 od uchwalenia Konstytucji 3-go Maja.
- 458 od urodzenia Mikołaja Kopernika.
- 468 od daty wydrukowania pierwszego numeru „Kuriera” w Krakowie.
- 523 od daty bitwy pod Grunwaldem.
- 547 od połączenia Litwy z Polską.
- 553 od wynalezienia prochu strzelniczego w Europie (Chińczycy znają proch już 2.000 lat).
- 569 od założenia Akademii Krakowskiej.
- 1563-cim od początków Państwa Polskiego.
- 1780 od wzmianki o walkach z Sarmatami.

Co człowiek zjada i wypija w ciągu roku.

zwyczaj w końcu starego roku, a raczej początku nowego sporządza się statystyki nadbiegły okres. Cyfry te są niekiedy bardzo wne. Często obchodzą tylko fachowców, jednak są bardzo interesujące dla szerokiego ogółu. W roku bieżącym główny urząd statystyczny opracował szereg danych, które wzbudzić najwyższe zainteresowanie, a bowiem każdego człowieka, interesując go m. in. dokładniej wszystkimi jego czynnościami wykonywanymi w ciągu całego roku. Obliczenia te mogą się napozór wydawać nieskończenie trudne i zrobione tylko z powodu zaintrygowania ciekawości. Mają one jednak po znaczenie ogólne.

Przebiegamy tedy od jedzenia. Gdy się człowiek zastanawia wiele też przeciętnie zjada w ciągu roku mięsa, może się wydawać, że to wyniesie niezmiernie wiele. Przeciętnie bowiem każdy spożywa mięso raz dziennie, niekiedy dwa i trzy razy. Licząc, że rok ma 365 dni musi nasunąć się przypuszczenie, że w ciągu roku wypada to bardzo wiele, przynajmniej kilka sztuk bydła.

Przebiegamy tedy od jedzenia. Gdy się człowiek zastanawia wiele też przeciętnie zjada w ciągu roku mięsa, może się wydawać, że to wyniesie niezmiernie wiele. Przeciętnie bowiem każdy spożywa mięso raz dziennie, niekiedy dwa i trzy razy. Licząc, że rok ma 365 dni musi nasunąć się przypuszczenie, że w ciągu roku wypada to bardzo wiele, przynajmniej kilka sztuk bydła.

roku tyle, wiele dają dwa małe krzewy kawowe, używając do tego tyle mleka, wiele jedna krowa wydziela w ciągu jednego tygodnia.

Jeśli chodzi o przyprawy — człowiek przeciętnie spożywa w ciągu roku jedną głowę czosnku jeden kilogram soli i — dosłownie — jeden naparstek pieprzu.

Zupa, którą spożywa się dzień w dzień w normalnych ilościach wzięta z całego roku wyniesie tyle litrów, ile mieści się w normalnej wannie, stojącej w kąpielowym pokoju.

Jarzyna, spożywana przez nas w ciągu roku, zmieściłaby się na powierzchni 20 metrów kwadratowych. Co się dotyczy jaj spożywanych w ciągu roku tyle, wiele w ciągu tego okresu może znieść normalna kura.

Prócz kawy i zupy wypijamy jeszcze dość dużo płynów. Gdy mamy któregoś dnia pragnienie i pijemy wiele, wydaje się nam, że pochłonęliśmy przynajmniej kilka balonów. Tymczasem statystycy nasi obliczyli, że wszystkie płyny, które pijemy w ciągu roku, wynoszą tyle wiele zawartość dwóch zwykłych beczek, a więc 100 litrów.

Tyle, jeśli chodzi o naszą konsumpcję. Jak widzimy, nie jest ona tak wielka, jakby można sobie to wyobrazić. Inne cyfry dotyczące nas, nie są tak ciekawe. Ale nadmienić jeszcze wypada, że w końcu urząd statystyczny obliczył, iż w wielkim stopniu nadwyżężamy sobie w ciągu roku serce, albowiem, idąc kilka razy dziennie do własnego oraz czasem z wizytami do cudzych domów, wspinamy się na 9 tysięcy pięt.

Elmy się, bo kto wie, czy świat potrwa jeszcze 3 tygodnie!

DOBRA ODPOWIEDŹ

Niech was diabli wezmą, Mošku, ta kochanie mi ją sprzedali, jest ślepa. — Ny, panie gospodarz, czy to dla niej śpiej? Przynajmniej nie będzie widziała, to dziś ciężkie czasy na świecie.

TRUDNY RACHUNEK

Wiedziałem, że macie bardzo liczne rodzeństwo, ile was jest wszystkich? — Obliczcie sami: jest nas 11-tu chłopców i z nas ma jedną siostrę. — Co mówicie? — 22 osoby. — Ale nie, — tylko dwanaście.

DLA RÓWNOWAGI

Panie myśliwy, niech mi pan powie, czy psy myśliwskie podczas biegu wyają zazwyczaj język? — To dlatego, proszę pana, że chcą zacząć równowagę ze zwisającym ogonem.

WYOBRAŹNIA

Pamiętajcie sobie, chłopcy — mówi wygłupka — że zwierzęta, ptaki i owady mają i tak samo odczuwają cierpienia, jak Bursztyn! co to za uśmieszki, co w tem jest śmiesznego? — C, panie psorze, ja tylko pomyślałem, że się czuje stonoga, gdy ma odciski...

TRZY RZECZY

Czemuś smutny, Andrzeju? — Kochałem w życiu trzy rzeczy; śpiew,

wino i kobiety. Że śpiewam fałszywie — powiedzieli mi krytycy; że piję fałszowane wino — dowiedziałem się z gazet; a że kobiety są fałszywe — przekonałem się sam.

—o—

— Wszyscy dozorczy więzień w Argentynie zostali zwolnieni.

— Czy niema tam więźniów?

— Owszem są, ale podczas panujących upałów nie chcą uciekać z chłodnych cel.

—o—

— Podobno wydał pan córkę za mąż za swego kasjera?

— Tak! I myślę, że to był doskonały pomysł. Jeśli teraz ucieknie z kasą, przynajmniej będzie miało z tego pewną korzyść również moje dziecko.

—o—

— Władziu, bój się Boga, czemuś taki skrzywiony?

— Nagniotki mnie pieką...

— To czemuś sobie nie kupisz wygodniejszych bucików?

— E, poco? Widzisz, to jest moja jedyna przyjemność w życiu: przyjść wieczorem do domu i zdjąć buciki...

TEŻ SPORT

— Pan też uprawia sport?

— O, tak. Przez to czuje się człowiek młody i świeży.

— Naturalnie. A co pan robi: pływa pan, boksuje się, rzuca dyskiem?

— Nie. Zbieram znaczki pocztowe.

Aptekarz - KUNO KLEEMANN

Największy skład artykułów aptecznych i drogerijnych po najniższych cenach

Porady lekarskie dla biednych od godziny 10 - 12 za darmo

CURITYBA PRAÇA TIRADENTES Nr. 398 TELEFON Nr. 1084

AEROPOSTALE

ZAMYKANIE POCZTY:

W PONIEDZIAŁEK: Na Południe, aż do Rio Grande
WE WTÓREK: Na Północ, do Natal.
WE ŚRODĘ: Na Południe do Buenos Aires.
WE CZWARTEK: Na północ, do New Yorku.
WE CZWARTEK: Na Południe do Urugaju, Argentyny, Paragwaju, Chile, Boliwii i Peru.
W PIĄTEK: Na Północ do Natalu i Europy.
Agencja przyjmuje korespondencję do godz. 18-ej (6 pp.) i Poczta Główna do godz. 20-ej (8 wiecz.)
Informacji udziela Agencja

Th. G. Vidal

PRAÇA CARLOS GOMES, 315/32 — Curitiba
TELEFON 538

Wielki wybór obrączek ślubnych własnego wyrobu po cenach

specjalnie zniżonych dla Polaków

NAPRAWA ZEGARKÓW KAŻDEGO TYPU
Zwracajcie się do:

RELOJOARIA „PROGRESSO”

246 PRAÇA TIRADENTES, 246

Zakład Krawiecki MOURA

Właściciel JULIO MOURA

Jaknajlepsze wykonanie, jaknajniższe ceny.

Rua Monsenhor Celso 158

(dawna 1° de Março)

CURITYBA

PARANA

Skład mebli każdego typu

38 PRAÇA MUNICIPAL 38

Sprzedajemy i udzielamy dogodnych warunków spłat.

TEŻ METAL

— Jakże metale nigdy nie rdzewieją? — zapytuje nauczyciel.

— Złoto.

— Dobrze. A kto mi powie co jeszcze nie rdzewieje?

— Stara miłość, panie psorze — odpowiada najmłodszy w klasie uczeń.

ZROZUMIAŁ

— No i cóż, jak się panu powodzi, czym się pan zajmuje? — pyta znajomy znajomego.

— Mam szkółkę drzewek pod miastem.

— Tak? I pańskie drzewka dobrze się uczą?

ANONIM

— Proszę tatusia, co to jest anonim?

— Anonim, moje dziecko, to jest człowiek, który coś robi, na przykład napisze, narysuje i chce pozostać dla świata nieznanym.

— Aha, rozumiem — odpowiada Jasio.

W parę dni później oyta ojciec Jasia:

— Kto to rozbił lustro?

— Anonim, proszę tatusia.

APTEKA TIRADENTES

Jedyna Polska Apteka w Kurytybie

Correio do Parana, oraz przeciw działalności C.Z.P., domagając się jednoczesnego ustąpienia przywódcy Centralnego Związku Polaków w Brazylii, co uważamy za konieczne.

wynalazca metody „robienia” złota z innych metali, skazany przez sądy na 2 lata więzienia za oszustwa, wniósł apelację i prośbę o zwolnienie go, po prze-

froncie w Chaco walki nie ustają. Boliwia oświadczyła, iż nie zaprzestanie walki do czasu, dopóki Paragwaj nie uzna praw Boliwii na rzece Paragwaj.

CASA NICKEL

Rua Barão do Rio Branco 122

TELEFON 605

Na marginesie polityki

Tendencje rewizjonistyczne głoszone przez prasę a nawet i radio niemieckie, skłaniają nas do przeciwstawienia się im, i powinny ze strony społeczeństwa polskiego — tak w kraju ojczystym jak i na emigracji wywołać odpowiednią reakcję, by w sposób spokojny lecz stanowczy wyjaśnić obcym, od których — jeżeli chodzi o masy szerokich warstw ludności — nie możemy wymagać gruntownej znajomości prawdy historycznej, warunków etnograficznych itd., że te dążenia do rewizji Traktatu Wersalskiego pozbawione są uzasadnienia.

Obowiązkiem naszym — każdego kto czuje w sobie krew polską — jest stać na straży opinii o Polsce i starać się przedziwaczać wrogiej nam propagandzie przez sprostowywanie rozsiewanych fałszów. Pracą naszą jest tem łatwiejsza, że wystarczy jeżeli przed światem głosić będziemy prawdę i tylko prawdę. Na niemieckie twierdzenia, że dostęp Polski do morza jest krzywdą dla nich musimy odpowiedzieć:

1) że, Niemcy mają ponad 1700 klm. wybrzeża, a więc naszych 146 kilom. nie może stanowić o ich interesach na morzu.

2) że, Pomorze przez szereg wieków należało do Polski i, że 91 procent ludności pomorskiej to Polacy. Od roku 1871 t.j. od powstania Cesarstwa niemieckiego, aż do r.1918 dzisiejsze polskie Pomorze reprezentowane było w parlamencie Rzeszy zawsze tylko przez postów narodowości polskiej.

3) że Pomorze nie jest żadnym „korytarem” ale częścią integralną Polski zamieszkałą przez zgórą 1 milion mieszkańców, na obszarze, który stanowi więcej niż pół obszaru Belgii.

4) że połączenie Prus Wschodnich z resztą Rzeszy odbywa się tranzytem przez terytorjum polskie bez ograniczeń i że Polska dozwoliła nawet na transporty wojsk pociągą-

mi niemieckimi w zamkniętych wagoonach do czego nie była Traktatem Wersalskim zobowiązana.

5) że 63 proc. handlu polskiego zagranicznego idzie już obecnie przez morze.

Jeżeli chodzi o nastroje w Niemczech to nie można zaprzeczyć, że i tam są ludzie trzeźwi, którzy przyznają nam słusność. Pacylistyczne pismo niemieckie „Die Zeit” pisało o konieczności nie rewizji granic, lecz rewizji okłamywania świata i rewizji całej niemieckiej „Hetzpropagandy” — propagandy judzenia. — Dowodzi to, że są w Niemczech ludzie dobrej woli, tylko niestety nie biorą czynnego udziału w urzędach Rzeszy, nie siedzą w sztabie „Reichswekry” i nie mają głosu w Parlamencie. Mówiąc o bieżącej polityce niemieckiej, obliczając pro i contra zamierzeń niemieckich na przyszłość, trzeba niestety liczyć się z wybujałym nacjonalizmem raczej, niż pokojową wolą, szerokich mas.

Polska rośnie. Jej rozwój gospodarczy, jej stanowisko mocarstwa, ugruntowując się polityką zamorską i polską pracą na morzu, słowem znajomość liczb o naszym rozroście, który stoi na przeszkodzie do słynnego niemieckiego „Drang nach Osten, jest niemałą przyczyną zdenerwowania i pośpiechu polityki niemieckiej. Istnieją symptomy, które każą przypuszczać, że są w Niemczech koła, które, życzyłyby sobie zbrojnej rozgrywki z Polską. Nie chcę rzucać podejrzeń lub winić o tak zbrodnicze zamiary żadnego może z odpowiednich polityków czy mężów stanu Rzeszy, ale trudno jest nie dostrzegać, że kapitał niezadowolony bynajmniej w Niemczech nie jest mały i że są tam działacze niepożyczalni. O tendencjach jaknajbardziej pokojowych z naszej strony świadczy choćby fakt, iż mimo prób uczynienia nienasek na granicy zachodniej Rzeczypospolitej w r. 1931, polscy mężowie stanu nie dali wyprowadzić się z równowagi; zdając sobie jasną sprawę iż nie bardziej katastrofalnego dla całej ludzkości zajść by nie mogła, jak nowa zawierucha na kontynencie europejskim. Polska zresztą gotowa jest podać rękę do zgody — choć Niemcy w swym antypolskim nastawieniu jakgdyby nie chcieli rozumieć, że przecie porozumienie z Polską jest koniecznością, i to tem trudniejszą dla nich pod względem prestiżowym, im dłużej będą czekali.

WŁ. N.

Uprzejmniaj sobie życie, przysłuchuj się muzyce, najlepiej reprodukowanej przez

Radio Sparion

AGENCI W KURYTYBIE

Casa Nickel

Rua Barão do Rio Branco 122

TELEFON 695

Lustra i szlifowane szkła do mebli i okien najtaniej kupić można, tylko w

Udraçaria „Vitruvius”

Reinaldo V. Osten

254 - Rua Marechal Deodoro - 254.

telefon 1-3-3-5 — Kurytyba

Jak przyspieszyć o trzy lata kurs studiów gimnazjalnych w kolegium

„NOVO ATENEU”

RUA AQUIDABAN N.º 278

Przyjmujemy na wolny kurs, który uprawnia do zapisów na Uniwersytet, po upływie trzech lat

KLASY DZienne i WIECZOROWE

Informacje w Sekretarjacie między godz.

8—12 rano.

Do wszystkich towarzystw i organizacji polskich w Brazylii

— Wobec częstych zapytań, czy Administracja tyg. „Głos Parański” pobiera opłaty za wzmianki treści informacyjno społecznej, oświadczamy, że wszelkie komunikaty z życia towarzystw, ich działalności i rozwoju umieszczamy zupełnie bezpłatnie, jako materiał informacyjny. Za wszelkie zaś ogłoszenia towarzystw o zabawach czy imprezach przynoszących dochód towarzystwu bezwzględnie pobieramy i pobierać będziemy zapłatę, według cen do umowy z Administracją.

Red.

Lima. Komunikat oficjalny z Limy donosi, że Ministerstwo Spraw Zagranicznych Kolumbji poleciło wydać Paszport Ministrowi Peruwiańskiemu, polecając równocześnie swemu przedstawicielowi w Peru powrót do kraju.

— Zostaną w ten sposób zerwane stosunki dyplomatyczne między Peru i Kolumbią.

— o —

Barcelona. Donoszą o ukazaniu się oderw Syndykatu robotniczego Hiszpanji nawołujących do strajku generalnego.

PIANINA

NOTY

GITARY

RADIO

Części składowe

Instrumentów

SKRZYPCE

HARMONJE

od 8 do 120

BANDEONY

BASY

Zakład reperacyjny

Papier

do pisania nut

BIZUTERIA I ZAKŁAD ZEGARNICZOWY

„A PEROLA”

Eugeniusz de Gellert

Wielki wybór pierścionków ślubnych i na podarki:

ZEGARKÓW, BRANZOLET, ŁAŃCUSZKÓW

W RÓŻNYCH CENACH

ARTYKUŁY OPTYCZNE

— Dopasowywanie szkieł do okularów

BADAŃIE WZROKU DARMO

339 — Rua 15 de Novembro — 339

BIURO — „POPULAR” — A. ROGÓŃ

Szybkie naturalizacje

Matrzenstwa. Wezwania dla emigrantów. Inwentarze. Inkaso. Należności wojskowe. Wszelkie sprawy w urzędach

Praca Uczciwa

Honorarium po załatwieniu sprawy

129 — Rua Barão do Rio Branco — 129

JEŻELI CHCESZ KUPIĆ PIERŚCIONEK

ALBO OBRĄCZKI ŚLUBNE,

ZWRÓĆ SIĘ DO

Jedynego Polskiego Zakładu Jubilersko-Złotniczego

RAZIMIERZA WOJNAROWSKIEGO

RUA BARÃO DO RIO BRANCO, 339

Wszelkie reperacje skutecznie się z gwarancją

ni

arc

Artykuły wszelkiego rodzaju do

droży, do jazdy konnej, piłki, teczki

wszystkich gatunkach i wielkości

wogóle wszystko, co wchodzi w zakres

przemysłu skórzanego, znajdziesz dw

ki,

p.

358 - Av. RIO BRANCO - 358

Jaknajwiększy wybór

jaknajprzystępniejsze

ane

okr